

The relevance of cultures – Perspectives on health visits with children with migration experiences

Avhandling av Emmie Wahlström, fil.dr., adjunkt i folkhälsovetenskap, Mälardalens universitet, Västerås. E-post: emmie.wahlstrom@mdu.se

Skolsköterskor i Sverige bjuder regelbundet in barn i skolåldern till hälsobesök. Dessa besök innehåller hälsoundersökning och samtal om barnens hälsa. Hälsa påverkas av olika faktorer och för barn med migrationserfarenheter, det vill säga som själva har migrerat eller har föräldrar som migrerat, kan hälsan påverkas av faktorer med koppling till migration. Forskning visar att möten mellan vårdpersonal och barn med migrationserfarenheter kan innehålla utmaningar när vårdpersonalen och barnen har olika språk eller förväntningar och om vårdpersonalen saknar kompetens. Det saknas dock forskning om hälsobesök med barn med migrationserfarenheter. Avhandlingens övergripande syfte var att studera hälsobesök med barn med migrationserfarenheter inom elevhälsans medicinska insats, med ett fokus på riktlinjer och hälsoenkäter som används vid hälsobesök, skolsköterskors kulturella kompetens och främjande av delaktighet för barn med migrationserfarenheter samt barns erfarenheter av dessa hälsobesök.

Resultaten visar att riktlinjer och hälsoenkäter (studie I) som används vid hälsobesök i 142 av Sveriges 290 kommuner innehöll flertalet faktorer som kan kopplas till migration och som påverkar barns hälsa. Dokumenten saknade dock faktorer som berör diskriminering utifrån etnicitet eller ursprungsland. Innehållet i dokumenten kan också uppfattas som att det bortser från att hälsa kan förstås på olika sätt. I studie II självskattade 816 skolsköterskor sin kulturella kompetens via en webbenkät. De tyckte att de hade medelgod kulturell kompetens. Vad detta resultat egentligen betyder är oklart eftersom kulturell kompetens kritiserats för att mest fokusera på det annorlunda hos andra människor. Hur dessa hälsobesök genomfördes beskrevs av 673 skolsköterskor genom svar på webbenkätfrågor (studie III) och av 17 ungdomar i intervjuer (studie IV). Både skolsköterskor och ungdomar beskrev genomförande av hälsobesök som en balans mellan de ramverk som vägleder hälsobesök och de anpassningar och den individualisering som sker utifrån det enskilda barnet. Denna balans påverkade ungdomarnas tillit och vilja att prata om hälsa samt interaktionen mellan skolsköterskor och ungdomar.

Resultaten i denna avhandling visar att hälsobesök med barn med migrationserfarenheter kan förstås som en balans mellan generella insatser som är liknande för alla barn och individualisering som tar hänsyn till barnets behov, önskningsar och erfarenheter (inklusive migration). Genomförande av hälsobesöken präglas av olika kulturer som genomsyrar hur skolsköterskor agerar och

hur skolsköterskor och barn förstår varandra och vad som händer i hälsobesöket. För att ytterligare stärka dessa hälsobesök behövs nya tanke- och arbetsätt som ifrågasätter kopplingar mellan kultur och migration och hur skillnader mellan olika grupper skapas.

Länk till fulltext i DiVA:

https://mdh.diva-portal.org/smash/record.jsf?aq2=%5B%5B%5D%5D&c=3&af=%5B%5D&searchType=RESEARCH&sortOrder2=title_sort_asc&language=en&pid=diva2%3A1694961&aq=%5B%5B%7B%22freeText%22%3A%22Wahlstr%C3%B6m+Emmie%22%7D%5D%5D&sf=all&aqe=%5B%5D&sortOrder=author_sort_asc&onlyFullText=false&noOfRows=50&dswid=816